

TIZENNEGYEDIK KÖRLEVÉL 2004. ÁPRILIS
a Biodinamikus Közhasznú Egyesület tagjainak és barátainak

KEDVES BARÁTAINK!

10 év vita után elérte a magyar biodinamikus mozgalom, hogy magyar területeket magyar ellenőr járhatson be. A **Biokontroll Hungária Kft. megkapta** tehát a **“Demeter” védjegy jogot**. Az elmúlt évek során sokszor tárgyaltunk ez ügyben. (A Biokultúra Egyesület.) Akkor még az volt a nemzetközi Demeter-szövetség vezetőinek véleménye, hogy az organikus biót ellenőrző szerv a magasabb követelményű biodinamikus munkára nem alkalmas. azt sem vették akkoriban figyelembe, hogy a biodinamikus szakosztály termelőiről volt szó, és az ellenőr magam lettem volna. Most ez a helyzet megváltozott, és ez a Kontroll munkáját dicséri.

Az előkészületek során a Kontroll egy kérdőívet küldött partnereinek, hogy kívánnak-e biodinamikusan dolgozni. A jelentkező nagyobb üzemek között több volt, akit mi, biodinamikusok nem ismertünk. Ezek levelet kaptak, tájékoztattuk őket a hazai biodinamikus mozgalomról, a Biodinamikus Közhasznú Egyesületről. Választ az újak közül egy sem adott. Ebből úgy tűnik, a hazai mozgalom, de talán a földgyógyítás biodinamikus módszere általában, nem érdekli őket.

Nem újság, hogy az üzleti élet és az elkötelezett, Rudolf Steinerre támaszkodó munka nehéz. “Ha betartom a termelési előírásokat, akkor megérdemlem, hogy magasabb áron adjam el a termékeimet” – ez a hozzáállás a Föld és az emberi egészség fenntartásához nem elegendő.

Egyesületünk nagy termelőinek természetesen szüksége lehet a Demeter védjegyre, s alá is kell vessék magukat a hivatalos ellenőrzésnek. Célunk azonban ennél több. Regionális ellátásban *fogyasztóink a földeken gazdálkodók emberi magatartását is “vásárolják”*. *Még a gondolatok hatása is benne van a termékekben.*

Manfred Klett már régebben felvetette: elkötelezettség és bizalom a jövő szempontjából fontosabb, mint az ellenőrzési rendszer. (Amit azért a nagykereskedelem nem nélkülözhet.)

Egyesületünkben sok a kiskertben dolgozó tag. Van, aki piacra nem is termel, mindent elfogyaszt a család és a baráti kör. *Vajon nem lehetne-e egymást látogatva, gondolatokat cserélve, tanfolyamainkon barátkozva egymásnak “bizalmi jegyet” adnunk?*

Amikor az ideje majd eljön, ez a “bizalmi jegy” egy új, adminisztratív igazolásnak is alapja lehetne.

(Sajnos már csak azért is szükség van egy belső bizalomra, mert az idén a kiskertek ellenőrzésének is magasabb lett az ára, egyes barátaink nem tudják csupán a mozgalom támogatásáért kifizetni a 10-12 ezer forintot.)

“A dornachi Mezőgazdasági Napokon 2004 tavaszán sok szép példát hallottam emlegetni arról, hogy a fogyasztók, tanulók, egészségügyiek közösséget vállalnak a környékükön működő ökológiai, legtöbbször Demeter, azaz biodinamikus gazdaságokkal...”

A kisebb mezőgazdasági üzemek válságát egész Európa érzi (ebből a szempontból mi már régen EU tagok vagyunk!) Európa országában az átlagos üzemnagyság 20 ha körül van! Ezt az üzemtípust nálunk az elmúlt 15 év alatt alig sikerült kifejlesztenünk.

Az ökogazdaságok már azért is kicsik, mert – a táj adottságaitól függően a 200-300 ha alatti üzemméret teszi lehetővé a kívánatos zártkörű gazdaságot. Ahogyan a biodinamikusok mondják: a gazdasági organizmust ilyen nagyság mellett még áttekintheti a gazda, vagy a gazdálkodó közösség. Itt egymást támogatja az állattartás, a takarmány- és a rét-legelő gazdálkodás, a szántóföldi árutermelés és a kertészeti ágak. A kör zártságát csupán a behozott energia és a vásárolt gépek bontják meg. A zárt gazdaság magán viseli gazdája “kezenyomát”, mindegyik más és más. A kozmikus erők és az azt befogadó termékennyé tett talaj a termékekben sok ajándékot is megtestesítenek, éppen a tápláló erőt, ha az ember a maga szellemi erejét (nemes vetőmag, gépesítés, saját vagy közös üzlethálózat stb.) okosan gyümölcsözteti. Van azonban olyasmi, amire a termékenységet fenntartó ökogazdálkodás már elvben sem képes, a **“Demeter”**, azaz biodinamikus gazdálkodás meg még úgysem. *A teljeskörűség lehetetlenné teszi a*

globális munkamegosztást! Pedig az ipar, és az ipari jellegű vegyszeres mezőgazdaság éppen ezzel a módszerrel tudja hihetetlen olcsó áron piacra vinni mezőgazdasági termékeit. (Egyértelmű, hogy ezek a gazdaságok is magasabb árat kérnének, ha a környezeti és egészségügyi kárból származó költségeket is beleszámítanák áraikba.)

Az árkülönbség olyan nagy lett az elmúlt 10-20 évben, hogy pl. a németek, a svédek ökológiai sorban fel kell adják a HOF-okat, el kell adják földjüket, házukat.

De nem mindnyájan! Sok szép példát hallottam a társadalmi összefogásról, mely egy-egy fennmaradó gazdaság életét biztosítja. Milyen eszközökkel dolgoznak? A fogyasztói kört tanfolyamokon, üzemplátogatásokon, közös nyári vagy karácsonyi ünnepeken, betakarítási, szüreti együttműködésben teszik baráti támogatóvá...

A Kassel mellett 20 éve alakult Eschenhof biodinamikus gazdaságot a pusztulás veszélye fenyegette az elmúlt évben, mert nem jött be a szokásos módon a gazdaság fennmaradásához szükséges pénz. Akkor körlevelet küldtek szét, s lám, 80 ember jött a megbeszélésre! Sok mindent megújítottak. Lesz most már bevételt biztosító tanfolyam, lesz szélesebb körű felvilágosító munka az új nemzedék körében (20 év nagy idő!).

Legérdekesebb módszerük a következő: Ahhoz, hogy tehenészetük fennmaradjon, s ők is megéljenek, a tej ára 1,2 euró kell legyen. A kommersz tej ára 50 cent! Ők is felajánlották, hogy aki akar fizessen 0,8 vagy 1 eurót a tejért. De tudatosítsa, hogy így jövőre nem valószínű, hogy ez a minőségű tej ott lesz a boltokban. Mi történik? A fogyasztó rádöbben a maga felelősségére. Harchban áll az egyes vevő lelkében az olcsót kereső vásárló és a tudatos fogyasztó. A kísérletnek még nincsen vége, én úgy remélem, hogy Eschenhof tehenészetete fenn fog maradni.

Egy svájci gazdaságban épült hotel vendégei is kizárólag biotermékeket fogyasztanak. A pékség a szövetkezett gazdaság gabonáját süssi fel, a konzerv üzem is kooperál, az oktatási intézmény bemutatja a feldolgozást és a termelést is. Négy külön vállalat és támogatóik, mint részvényesek dolgoznak itt együtt, de olyan szoroson, hogy a heti megbeszéléseken a vezetők nyíltan nézik át az egyes részlegek könyvelését, s együtt döntenek el, hogy a bejövő pénzt akkor éppen mire kell fordítani. A részvények azonban csak a Társaság tagjai közt cserélhetnek gazdát.

A bizalomnak ezt a fokát még sok országban tanulni kell!

Egészségügy, oktatás, pedagógia, művészetek és a mezőgazdálkodás együtt – ez az, ami életképesnek tűnik a mai nehéz helyzetben is. Ezt kell nekünk is megtanulni.” (Részletek a Biokultúra újságban megjelent – Svájci tapasztalataim a biotermelők és társadalmi környezetük egymásra utaltságáról c. cikkből.)

Hasonló alapokon lehetne nálunk is megszervezni a vevőköröket, a “bizalmi jegy”-ek kiadását. Kérlek titeket, írjátok meg gondolataitokat erről az itt felvetett témáról.

2004-es időpontok:

2004. május 16. – Látogatás Budaháziék kertészetébe a Domonyvölgybe

2004. május 22-23. – Nyílt napok a Fülöp kertben – Kiskunfélegyháza

2004. augusztus 29. – Tanyalátogatás Nemes Mátyáséknál – Fülöpjakab

A Móricz gazdaság bemutató biodinamikus gazdaság lett. Minden érdeklődőt szeretettel várnak nyílt napjaikon. Az időpontok felől Móricz Attilánál kell érdeklődni.

Kívánok mindnyájatoknak szép ünnepi, tavaszi időket, rossznak javulását és jónak erősödését.

2004. áprilisában

dr. Mezei Ottóné
Klári néni